

ประกาศกรรมการขนส่งทางบก

เรื่อง แบบ ขนาด และมาตรฐานของเครื่องตรวจสภาพรถและ
อุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการตรวจสภาพรถ

ตามที่ได้มีประกาศกรรมการขนส่งทางบก เรื่อง แบบ ขนาด และ
มาตรฐานของเครื่องตรวจสภาพรถและอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกใน
การตรวจสภาพรถ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ ไว้แล้ว นั้น

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมแบบ ขนาด และมาตรฐานของ
เครื่องตรวจสภาพรถและอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการตรวจสภาพ
รถให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๓ (๒) และ ข้อ ๔ (๕)
แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ ๓๗ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราช
บัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ กรรมการขนส่งทางบกกำหนดแบบ
ขนาด และมาตรฐานของเครื่องตรวจสภาพรถและอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวก
ในการตรวจสภาพรถไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศกรรมการขนส่งทางบก เรื่อง แบบ ขนาด
และมาตรฐานของเครื่องตรวจสภาพรถและอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวก
ในการตรวจสภาพรถ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๖

ข้อ ๒ สถานตรวจสภาพรถที่ประสงค์จะตรวจสภาพรถเพื่อออกไป
รับรองการตรวจสภาพสำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกและ
กฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ต้องจัดให้มีเครื่องตรวจสภาพรถและอุปกรณ์หรือ

เล่ม ๑๑๑ ตอนที่ ๑๕ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๗

สิ่งอำนวยความสะดวกในการตรวจสอบสภาพรถไว้ประจำสถานตรวจสอบสภาพรถ
ตามแบบ ขนาด และมาตรฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) เครื่องทดสอบโคมไฟหน้า สามารถแสดงค่าการ
เบี่ยงเบนของศูนย์รวมแสง (จุดโฟกัส) ของโคมไฟหน้ารถ ไปทางซ้าย
และขวา สูงและต่ำ เป็นเซนติเมตรต่อระยะห่างไปทางหน้ารถ ๑๐ เมตร
หรือเป็นนิ้วต่อระยะห่างไปทางหน้ารถ ๒๕ ฟุต หรือเป็นค่าองศาของมุมก็ได้
กรณีที่สถานตรวจสอบสภาพรถใดไม่มีเครื่องทดสอบโคมไฟ
หน้า จะใช้อุปกรณ์ หรือวัสดุอื่นใดเป็นฉากรับแสงสำหรับทดสอบการเบี่ยง
เบนของศูนย์รวมแสงของโคมไฟหน้ารถแทนก็ได้ แต่ผลการทดสอบต้อง
อ่านค่าการเบี่ยงเบนของศูนย์รวมแสงของโคมไฟหน้ารถได้เช่นเดียวกับเครื่อง
ทดสอบโคมไฟหน้าตามวรรคหนึ่ง

(๒) เครื่องวัดควันดำ เป็นเครื่องวัดที่สามารถวัดค่าควันดำ
ที่ระบายจากท่อไอเสียของรถยนต์ ตามมาตรฐานที่กระทรวงวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมกำหนด

สถานตรวจสอบสภาพรถใดไม่ประสงค์จะตรวจสอบสภาพรถ
เพื่อออกใบรับรองการตรวจสอบสภาพสำหรับรถที่ใช้เครื่องยนต์ดีเซล ไม่ต้อง
จัดให้มีเครื่องวัดควันดำ

(๓) เครื่องวิเคราะห์ก๊าซ เป็นเครื่องที่สามารถวัดปริมาณ
ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ และก๊าซไฮโดรคาร์บอนที่ระบายจากท่อไอเสียของ
รถยนต์ ตามมาตรฐานที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม
กำหนด

สถานตรวจสภาพรถที่ไม่ประสงค์จะตรวจสภาพรถ
เพื่อออกใบรับรองการตรวจสภาพสำหรับรถที่ใช้เครื่องยนต์แก๊สโซลีน
ไม่ต้องจัดให้มีเครื่องวิเคราะห์ก๊าซ

(๔) เครื่องวัดระดับเสียงและเครื่องวัดความเร็วรอบ
เครื่องยนต์

(ก) เครื่องวัดระดับเสียง เป็นเครื่องที่สามารถวัด
ระดับเสียงของรถยนต์ตามมาตรฐานที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและ
สิ่งแวดล้อมกำหนด

(ข) เครื่องวัดความเร็วรอบเครื่องยนต์ สามารถใช้
วัดความเร็วรอบเครื่องยนต์แก๊สโซลีน ในการตรวจสอบระดับเสียงของ
รถยนต์ ตามมาตรฐานที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม
กำหนด

สถานตรวจสภาพรถที่ไม่ประสงค์จะตรวจสภาพรถเพื่อ
ออกใบรับรองการตรวจสภาพสำหรับรถที่ใช้เครื่องยนต์แก๊สโซลีน ไม่ต้อง
จัดให้มีเครื่องวัดความเร็วรอบเครื่องยนต์

(๕) เครื่องตรวจสอบก๊าซรั่ว สำหรับใช้ตรวจสอบการรั่ว
ของก๊าซที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ เช่น ก๊าซธรรมชาติ (LPG) และ
ก๊าซธรรมชาติอัด (CNG) เป็นต้น สามารถตรวจสอบการรั่วของก๊าซที่มี
ปริมาณตั้งแต่ 50 ppm. หรือน้อยกว่า ถึง 800 ppm. หรือมากกว่า

สถานตรวจสภาพรถที่ไม่ประสงค์จะตรวจสภาพรถเพื่อ
ออกใบรับรองการตรวจสภาพสำหรับรถที่ใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิง ไม่ต้องจัด
ให้มีเครื่องตรวจสอบก๊าซรั่ว

เล่ม ๑๑๑ ตอนที่ ๑๕ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑

(๖) สิ่งอำนวยความสะดวกในการตรวจสอบได้ที่ยังรถจะเป็นเครื่องยนต์ทั้งคัน หรือสะพาน หรือบ่อตรวจสอบได้ที่ยังรถอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ ทั้งนี้ ต้องมีสภาพมั่นคงแข็งแรงและเหมาะสมสำหรับตรวจสอบสภาพได้ที่ยังรถ

กรณีที่เครื่องตรวจสอบรถและอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการตรวจสอบรถไม่เป็นไปตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) หากสถานตรวจสอบรถใดประสงค์จะนำมาใช้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากกรมการขนส่งทางบกก่อน

ข้อ ๓ สถานตรวจสอบรถที่ประสงค์จะตรวจสอบรถเพื่อออกใบรับรองการตรวจสอบรถจักรยานยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ต้องจัดให้มีเครื่องตรวจสอบรถและอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการตรวจสอบรถไว้ประจำสถานตรวจสอบรถตามแบบ ขนาด และมาตรฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) เครื่องทดสอบโคมไฟหน้า ซึ่งมีแบบ ขนาด และมาตรฐานเช่นเดียวกับที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ (๑)

(๒) เครื่องวิเคราะห์ก๊าซ ซึ่งมีแบบ ขนาด และมาตรฐานเช่นเดียวกับที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ (๓)

(๓) เครื่องวัดระดับเสียงและเครื่องวัดความเร็วรอบเครื่องยนต์ ซึ่งมีแบบ ขนาด และมาตรฐานเช่นเดียวกับที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ (๔)

ข้อ ๔ เมื่อครบกำหนดระยะเวลาสามปีนับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานตรวจสภาพรถและผู้ที่อยู่ในเกณฑ์จะได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานตรวจสภาพรถรายใหม่ จัดให้มีเครื่องตรวจสภาพรถเป็นการเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีสถานตรวจสภาพรถที่ตรวจสภาพรถเพื่อออกใบรับรองการตรวจสภาพสำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกและกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ได้แก่

(ก) เครื่องทดสอบห้ามล้อ

(ข) เครื่องทดสอบศูนย์ล้อ

(ค) เครื่องทดสอบโคมไฟหน้า ซึ่งสามารถตรวจสอบความเข้มของการส่องสว่างได้ด้วย

(ง) เครื่องทดสอบเครื่องวัดความเร็วรถ

(จ) เครื่องมืออื่น ๆ ตามที่กรมการขนส่งทางบกเห็นสมควร

(๒) กรณีสถานตรวจสภาพรถที่ตรวจสภาพรถเพื่อออกใบรับรองการตรวจสภาพรถจักรยานยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ได้แก่

(ก) เครื่องทดสอบห้ามล้อ

(ข) เครื่องทดสอบโคมไฟหน้า ซึ่งสามารถตรวจสอบความเข้มของการส่องสว่างได้ด้วย

(ค) เครื่องมืออื่น ๆ ตามที่กรมการขนส่งทางบกเห็น

สมควร

เล่ม ๑๑๑ ตอนที่ ๑๕ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๗

ข้อ ๕ ในกรณีที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนดให้การตรวจสภาพรถเพื่อออกใบรับรองการตรวจสภาพรถ ต้องมีการตรวจวัดค่าปริมาณก๊าซหรือสารมลพิษอื่นใดตามมาตรฐานที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม หรือกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อมประกาศกำหนด ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานตรวจสภาพรถจัดให้มีเครื่องวัดปริมาณก๊าซหรือสารมลพิษนั้นเป็นการเพิ่มเติมตามมาตรฐานและระยะเวลาที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด

๕๕ ๕ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๓๗

ประดิ่ง ปรัชญากร
อธิบดีกรมการขนส่งทางบก